

at man fra vor Side skulde tie stille i denne Sag, eftersom Tabene var lidt, medens vort Partis Formand var Statsminister. Hvad vil det sige, at Tabene er lidt paa det Tidspunkt, da mit Partis Formand var Statsminister? Vil den højtærede Handelsminister venligst gøre Rede herfor! Hvad er det for et Regnskab, som paa Tirsdag for første Gang er under Aktion? Det er et Regnskab, som vedrører et Forretningsaar fra Februar 1921 til Februar 1922. Hvem var Statsminister i den Tid? (*Indenrigsministeren* [Kragh]: Tabene var lidt forinden den Tid). Tabene var lidt før den Tid? Ja, ja, lad os nu se, naar Oplysningerne kommer frem, hvornaar disse Tab er lidt. Saa vil man ogsaa erfare, fra hvilken Tid de Tab stammer, som Landmandsbanken i sit nye Regnskab opgør at have lidt f. Eks. paa Det forenede Dampskibsselskabs Aktier, og hvornaar selve Aarsagen til disse Tab fremkom. De Herrer, som beskæftiger sig med denne Sag, kunde maaske behage at læse en Tale, som i September blev holdt i Landstinget af det konservative Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Schovelin, i Anledning af den den Gang gennemførte Ordning, og se, hvad det ærede Medlem Hr. Schovelin fremsætter angaaende Tidspunktet, paa hvilket Landmandsbankens Tab er lidt. — Men dernæst vil jeg spørge den højtærede Handelsminister, hvad overhovedet det Tidspunkt, hvor Tabet er lidt, kan vedkomme en Politiker, som sidder og styrer Statens Affærer.

Man har talt og skrevet om Ansvar i denne Sag. „Berlingske Tidende“ indeholder i Dag en Artikel om Ansvar, hvor det hedder, at dette ganske særligt vilde komme til at hvile paa dem, der ikke gik med til Ordningen, hvorledes denne Sag kommer til at forløbe. Nu ved altsaa alle de ærede Medlemmer, som ikke kan give denne Sag deres Tilslutning, hvorledes de placeres; de, som ikke kan give denne Sag deres Tilslutning — hvad enten det nu er, fordi de, som Socialdemokraterne og det ærede Medlem Hr. Fraenkel, savner Tillid til dem, der skal gennemføre denne Sag, eller fordi de, som vi, mener, at selve Grundlaget for denne Sag er helt igennem forfejlet —, de, der ikke kan give Tilslutning til denne Sag, det er *dem*, der har Ansvar for, hvad der kommer.

Jeg tror, det vil være rigtigt at lægge Ansvar, der, hvor det ene hviler, og jeg tror, det ogsaa af Hensyn til Parlamentarismen — som det ærede Medlem Hr. Fraenkel var ængstelig for, fordi visse

Stemninger kommer til Orde imod den, ogsaa af Hensyn til den vil det være rigtigt at lægge Ansvar, der, hvor det er. Jeg lægger nu ikke i denne Sag Ansvar paa det konservative Folkeparti, hvad nu end det ærede Medlem Hr. Holstein og andre kan mene. Jeg lægger heller ikke Ansvar paa Partiet Venstre i denne Sag; jeg lægger Ansvar paa en eneste Mand, den Mand, som har taget sit Ansvar, og som ogsaa derfor skal bære det, og denne ene Mand er Stats- og Finansministeren. Hans er hele Ansvar. Thi uden sine Kollegers Vidende har han paabegyndt den Ordning, som danner Grundlaget for alle Fejl i denne Sag; uden sine Kollegers og uden Rigsdagens og uden nogen andens Vidende har han gennemført Juli-Ordningen. Han har Hovedansvaret for September-Ordningen; han har Ansvar for Ordningen i Dag — thi, den højtærede Handelsminister maa undskyldte mig, ingen vil i denne Sag lægge noget Ansvar paa ham. Hvornaar den højtærede Statsminister har indviet sine Kolleger i den Sag, det ved jeg ikke, men det er ham og hans Samvirken med Nationalbanken, som har været afgørende for alle Fejlgreb i denne Sag.

Derfor er det paa ham, at Ansvar skal ligge, og derfor giver jeg ogsaa for mit Vedkommende — skønt Spørgsmaalet om, hvilket Ministerium der sad, ingen Indfyldelse kunde faa paa vor Stilling til denne Ordning, som vi finder uantagelig, ligegyldigt hvem der vilde komme til at forvalte den —, derfor giver jeg det ærede Medlem Hr. Pürschel Ret i, at det er ufatteligt, at den højtærede Statsminister, som har væltet det ene Ansvar oven paa det andet over et i dette Forhold uskyldigt Parti, ikke forstaar, at det er Tiden for ham til at bringe det Offer, som er nødvendigt for, at der skal blive Ro, politisk Ro, Arbejdsro, Erhvervsro, økonomisk Ro her i Landet, og opgive den Stilling, i hvilken han ikke længere nyder nogen Tillid.

Hauge: Den højtærede Handelsminister sagde, at han undrede sig over, at vi Socialdemokrater ikke kunde stemme for det Lovforslag, her foreligger, eftersom vi dog havde erkendt, at Banken, som Forslaget drejer sig om, er en Industribank, og at Bankens Sammenbrud vilde betyde, at mange vigtige Virksomheder i Landet maaske kom til at lide Skibbrud og som Følge deraf mange Arbejdere blev arbejds-